

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/30/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117012364
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Klčová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2117012364.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Klčovej a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci obžalovanej L. A., nar. XX.XX.XXXX, pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 3T/54/2017-157 zo dňa 13.02.2018, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.10.2018 v Trnave, takto:

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava, č. k. 3T/54/2017-157 zo dňa 13.02.2018 bola obžalovaná L. A. uznaná vinnou z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe,

že

odo dňa 08.04.2017 v meste K. a ani na iných miestach bez vážneho dôvodu nerešpektovala výzvu Okresného súdu Trnava, sp. zn. 0T/70/2017 zo dňa 30.03.2017, aby nastúpila výkon trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Leopoldove v lehote do 8 dní od prevzatia výzvy na nástup do výkonu trestu, napriek tomu, že si túto výzvu dňa 30.03.2017 osobne prevzala do vlastných rúk, nenastúpila na výkon tohto trestu, pričom následne bola v meste K. obmedzená na osobnej slobode príslušníkmi Obvodného oddelenia PZ Trnava a dňa 10.04.2017 dodaná do výkonu trestu odňatia slobody, teda marila výkon úradného rozhodnutia súdu tým, že bez vážneho dôvodu nenastúpila výkon trestu odňatia slobody v lehote stanovenej súdom.

Za tento skutok okresný súd uložil obžalovanej podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Trestného zákona, s použitím § 54 Trestného zákona trest povinnej práce vo výmere 150 hodín s povinnosťou vykonať trest do jedného roka od jeho nariadenia. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. l. 157-158.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovaná na hlavnom pojednávaní po poučení urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Prokurátor na hlavnom pojednávaní vyjadril súhlas s tým, aby súd prijal vyhlásenie obžalovanej o vine. Následne okresný súd vyhlásenie obžalovanej o uznaní viny zo spáchania skutku tak, ako bol uvedený v obžalobe, teda z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe prebratom z obžaloby prijal s tým, že dokazovanie na hlavnom pojednávaní vykonal okresný súd len vo vzťahu k výroku o treste.

Okresný súd vykonal dokazovanie oboznámením správ o povesti na obžalovanej (register priestupkov, odpis z RT, lustrácia v STA, hodnotenie z ÚVTOS Nitra, znalecký posudok MUDr. Daniely Šedivej č.

29/2017 a trestný rozkaz Os Trnava sp. zn. OT/70/2015), z ktorých bolo zistené, že obžalovaná bola doposiaľ 2-krát súdne trestaná, pričom prvý krát išlo o prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Trestného zákona, v druhom prípade išlo o prečin krádeže § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Obžalovaná vykonávala pre túto trestnú činnosť nepodmienečné tresty odňatia slobody.

Okresný súd s prihliadnutím na to, že zistil u obžalovanej jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, a to tú, že sa priznala k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutovala, ako aj jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, že bola už za trestný čin odsúdená, dospel k záveru, že obžalovanej nie je potrebné ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody. Obžalovaná na hlavnom pojednávaní, ako aj pred hlavným pojednávaním doručila súdu aj pracovné zmluvy, keď preukázala po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody snahu o zamestnať sa, ako aj snahu o zmenu životných priorít a vízií do budúcnosti. Poukázala skutočnosť, že jej trestná minulosť bola zapríčinená jej drogovou závislosťou. Od apríla roku 2017 je však už „čistá“, bez toho aby absolvovala protitoxikomanické liečenie. Oporu pre túto zmenu v živote má predovšetkým u rodičov, ktorí boli prítomní aj na hlavnom pojednávaní, a ktorí pravidelne doma robia testy na zistenie prítomnosti drog u obžalovanej.

Ako najvhodnejší okresný súd vyhodnotil trest povinnej práce, ktorý bude mať okrem určitej sankcie aj poučnú funkciu a dopad na obžalovanú, s ktorým obžalovaná na hlavnom pojednávaní súhlasila. Okresný súd mal preto za splnené podmienky na ukladanie trestu povinnej práce.

Poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, okresný súd túto obžalovanej pri ukladaní trestu nepriznal nakoľko okolnosť spočívajúca vo vyhlásení obžalovanej o vine zo spáchania skutku v obžalobe bola premietnutá do priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, ako aj z dôvodu, že vyhlásenie obžalovanej na hlavnom pojednávaní, že je vinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ktoré súd následne prijme, nie je podľa názoru súdu dôvodom na priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote (na hlavnom pojednávaní po vyhlásení rozsudku dňa 13.02.2018, č. I. 154 spisu) podal odvolanie prokurátor čo do výroku o treste, ktoré písomne odôvodnil na č. I. 163 spisu. Obžalovaná ako aj obhajkyňa obžalovanej odvolanie nepodali.

Prokurátor v odvolaní namietal výšku uloženého trestu obžalovanej, považoval ho za neprimerane nízky. Poukazuje na to, že súd prvého stupňa sa pri rozhodovaní a následnom ukladaní druhu a výmery trestu opomenul zaoberať okolnosťami uvedenými v § 34 ods. 4 Trestného zákona, a to najmä spôsobom spáchania činu, jeho následkom ako aj samotnou osobou páchatel'a. Poukazuje na krátky časový sled spáchania oboch skutkov, za ktoré bola obžalovaná odsúdená. Vzhľadom na osobu obžalovanej, ako špeciálneho recidivistu a jej opakovanú trestnú činnosť, mal súd prvého stupňa uložiť prísnejší trest, a to i s prihliadnutím, na tú skutočnosť, že skutok, kladený za vinu obžalovanej v tomto konaní, spáchala v skúšobnej dobe. Prokurátor je toho názoru, že uloženie nepodmienečného trestu obžalovanej v tomto prípade odôvodňuje aj tá skutočnosť, že ani predchádzajúce odsúdenia jednoznačne nemali represívny ani prevýchovný účinok.

Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a súčasne aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadrila obžalovaná prostredníctvom obhajkyne, navrhla odvolanie podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuť. Poukázala na to, že skutky za ktoré bola odsúdená, spáchala síce v krátkom časovom slede, ako to uviedol prokurátor v odvolaní, ale bolo to v období, kedy pravidelne požívala drogy a tiež to bolo predtým, ako vykonala trest odňatia slobody uložený Okresným súdom, sp. zn. OT/50/2017 a OT/70/2017. Po prepustení z výkonu trestu nespáchala žiaden trestný čin, snaží sa viesť riadny život. Po prepustení z výkonu trestu žije u svojich rodičov, ktorí sa o ňu starajú a dohliadajú na ňu, zamestnala sa. Zaradila sa do bežného života, vedie riadny život, nedopúšťa sa trestnej činnosti. Poukazuje tiež na to, že momentálne jej plynie 18 mesačná skúšobná doba podmieneného prepustenia. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by nebolo účelné, pretože doteraz vykonaný trest bol na jej nápravu dostatočným.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 23.10.2018 za prítomnosti obžalovanej, obhajkyne obžalovanej a zástupkyne Krajskej prokuratúry v Trnave, ktorá predniesla dôvody odvolania zhodne s písomným podaním na č. I. 163 bez potreby doplnenia.

Obhajkyňa obžalovanej navrhla odvolanie zamietnuť s poukazom na dôvody uvedené v písomnom vyjadrení k odvolaniu na č.l. 168-170 spisu. Poukázala na to, že obžalovaná sa dopustila skutkov pod vplyvom drog, ktoré toho času neužíva, uložené tresty si vykonala, má snahu riadne sa zaradiť do života, ukončiť strednú školu, popri škole pracovať. Obžalovaná na verejnom zasadnutí opätovne skutky oľutovala, vyjadrila sa, že býva u rodičov, popri škole pracuje a vyhýba sa osobám z kriminálneho prostredia a na podporu svojich tvrdení predložila listinné dôkazy.

V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, okresný prokurátor podal odvolanie v neprospech obžalovanej výlučne čo do výroku o treste. Výrok o vine nebol odvolaním napadnutý, preto nie je predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

Pokiaľ teda ide o odvolaním napadnutý výrok o treste obžalovanej, odvolací súd konštatuje, že trest uložený obžalovanej za spáchaný prečin bol súdom prvého stupňa uložený v súlade so zásadami ukladania trestov podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona a súd prvého stupňa tento výrok v napadnutom rozsudku i náležite odôvodnil. Odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a plne naň odkazuje, preto na skonštatovanie správnosti sa žiada odvolacím súdom uviesť už len nasledovné:

Je bez akýchkoľvek pochyb a v súlade so súdnou praxou, že za trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 Trestného zákona, ktorý spočíva v nenastúpení do výkonu trestu odňatia slobody v lehote stanovenej súdom, z hľadiska narušenia páchatel'a a potreby jeho prevýchovy, vrátane generálnej prevencie je spravidla ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody. Vyplýva to práve z tej skutočnosti, že ani skôr právoplatne uložený a nariadený výkon trestu odňatia slobody bez ďalšieho nepôsobil dostatočne prevýchove, aby takto odsúdený páchatel' vyhovel výzve súdu na nástup trestu odňatia slobody.

Avšak vzhľadom na to, že ide o trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby nepresahuje päť rokov, Trestný zákon pripúšťa možnosť uloženia tzv. alternatívneho trestu, ktorým je aj uloženie trestu povinnej práce tak, ako to bolo i v prejednávanvej veci. Trest povinnej práce predstavuje taký druh alternatívneho trestu, ktorého uloženie umožňuje páchatel'ovi menej závažnej trestnej činnosti „odčiniť“ protiprávne konanie svojim vlastným úsilím vo výkone všeobecne prospešnej práce. Výhodou tohto druhu trestu je skutočnosť, že u páchatel'a nedochádza k vyčleneniu zo spoločnosti, ako je tomu v prípade trestu odňatia slobody.

Odsúdený, ktorému bol uložený trest povinnej práce, nie je zbavený povinnosti viesť v čase výkonu trestu povinnej práce riadny život, v tomto smere je tento druh trestu podobný trestu odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienečne odložený. K dôsledkom porušenia povinnosti viesť riadny život je však potrebné uviesť, že pri treste povinnej práce v zmysle § 55 ods. 4 Trestného zákona porušenie tejto povinnosti vedie (rovnako, ako aj zavinené nevykonanie práce v určenom rozsahu, alebo nesplnenie uloženého obmedzenia alebo povinnosti) k premene trestu povinnej práce alebo jeho zvyšku na trest odňatia slobody tak, že za každé dve hodiny nevykonanej práce súd nariadi jeden deň nepodmienečného trestu odňatia slobody a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

Predpokladom riadneho výkonu trestu povinnej práce je v zmysle § 55 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona povinnosť odsúdeného vykonávať osobne a vo svojom voľnom čase bez nároku na odmenu a vykonať

ho najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu tohto trestu a do doby výkonu trestu povinnej práce sa nezapočítavajú len skutočnosti uvedené v § 55 ods. 1, tretia veta, Trestného zákona.

Z obsahu napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd pristúpil k uloženiu tohto alternatívneho trestu obžalovanej, a to tak, že obžalovanej uložil trest povinnej práce v rozsahu 150 hodín. Okresný súd s prihliadnutím na okolnosti prejednávanej veci, ako i to, že obžalovaná bola v čase rozhodovania v skúšobnej dobe nevidel dôvod duplicitne ukladať podmienený trest. S týmto záverom sa aj odvolací súd stotožňuje.

Obžalovaná bola uznaná vinnou z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, za ktorý je možné páchatelovi uložiť trest odňatia slobody v trvaní až na dva roky. Na hlavnom pojednávaní dňa 13.02.2018 obžalovaná urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ku spáchaniu skutku sa priznala a svoj čin oľutovala. Uviedla, že k spáchaniu predchádzajúcich skutkov, za ktoré bola právoplatne odsúdená došlo pod vplyvom návykových látok. Verbalizovala snahu viesť riadny život. Odvolací súd nevidí dôvod, prečo by nemal vyjadreniam obžalovanej veriť. Napokon, svedčia o tom i tie skutočnosti, že obžalovaná sa v snahe viesť riadny život opätovne zaradila do vyučovacieho procesu, keď sa rozhodla dokončiť si stredoškolské vzdelanie, nastúpila do 3. ročníka Súkromnej strednej odbornej školy U.-Sk v K., o ktorej skutočnosti na verejnom zasadnutí odvolacieho senátu predložila potvrdenie o návšteve školy, ako aj rozhodnutie o prijatí obžalovanej do 3. ročníka denného štúdia v učebnom odbore čašník/servírka. Taktiež boli odvolaciemu súdu predložené výsledky laboratórnych vyšetrení na prítomnosť drog a liečiv v moči s negatívnym výsledkom, čo len podporuje tvrdenie obžalovanej, že od apríla 2017 neužíva omamné látky a ľuďom z drogového prostredia sa vyhýba v snahe viesť riadny život. Obžalovaná predložila súdu aj jednotlivé pracovné zmluvy, ktoré svedčia o tom, že popri štúdiu aj pracuje a prejavuje úsilie zaradiť sa do riadneho života. Netreba opomínať ani to, že obžalovaná žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorí, na obžalovanú dohliadajú a sú jej pokiaľ ide o nápravu obžalovanej nápomocní (už len minimálne tým, že u obžalovanej priebežne vykonávajú testy na prítomnosť drog doposiaľ vždy s negatívnym výsledkom). Tieto skutočnosti len nasvedčujú tomu, že obžalovaná zaujala kritický postoj k spáchaným skutkom, a má záujem viesť riadny život.

Odvolací súd zdôrazňuje, že cieľom trestného konania nie je akýsi „revanš“ - odplata za spáchaný skutok, ale predovšetkým náprava páchatel'a a jeho stimulovanie k riadnemu životu. Pokiaľ by súd obžalovanej uložil nepodmienečný trest odňatia slobody, tak ako to v odvolaní navrhol prokurátor, mohlo by u nej dôjsť k prerušeniu rodinných a spoločenských vzťahov, prerušeniu štúdia, zamestnania. Izolácia obžalovanej od spoločnosti, najmä v čase, kedy si vážnosť a protispoločenský charakter svojho konania uvedomila, začlenila sa do rodinného prostredia, ako i školského procesu by mala negatívny dopad na jej osobnosť.

Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že práca je významným prevýchovným prvkom trestu povinnej práce a má prispieť k sociálnej a pracovnej adaptácii páchatel'a aj tým, že na osobu páchatel'a pôsobí verejnou mienkou, pričom je tento podrobený určitej inštitucionálnej kontrole. Odvolací súd má za to, že trest povinnej práce v rozsahu v akom ho určil okresný súd u tejto obžalovanej bude plniť výchovný účel, a to aj vzhľadom na hrozbu premeny na trest odňatia slobody, o ktorej si je obžalovaná vedomá. U obžalovanej by sa vzhľadom na jej nízky vek (ide o osobu blízku veku mladistvej) a aktuálnu situáciu mohli dostať pocity nezájmu spoločnosti o jej osud, pocit frustrácie a krivdy. Takto uložený trest splní účel trestu v súlade s ustanovením § 34 Trestného zákona, kedy okresný súd postupoval správne, keď pri ukladaní trestu dôkladne hodnotil nielen osobu obžalovanej, jej osobné pomery a možnosť nápravy, ale dbal i nato, aby ukladaný trest odrážal minulosť obžalovanej z hľadiska jej postoja k dodržiavaniu spoločenských noriem tak, aby trest bol uložený so zreteľom na zabránenie v páchaní ďalšej trestnej činnosti a kládol pri ukladaní trestu dôraz aj na vytvorenie podmienok na výchovu obžalovanej.

Vzhľadom na vyššie uvedené, aj krajský súd dospel k záveru, že trest uložený prvostupňovým súdom, ktorého zmyslom je viesť obžalovanú k tomu, aby viedla riadny život bez toho, aby bolo potrebné pôsobiť výkonom trestu odňatia slobody, je trestom na nápravu obžalovanej postačujúcim, tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Odvolací súd má za to, že v rámci odvolacieho konania bola venovaná dostatočná pozornosť podstatným odvolacím námietkam prokurátora, ktoré však nebolo možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému rozhodnutiu vo veci než k akému dospel súd prvého stupňa. Aj podľa názoru krajského

súdu, výsledky vykonaného dokazovania v danom prípade odôvodňovali postup súdu prvého stupňa pre uloženie trestu podľa § 55 Trestného zákona.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.